

Sygnatura akt III RC 219/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2022 roku

Sąd Rejonowy w Kole Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Pietruszka

Protokolant: st. sekr. sąd. Alicja Kleczkowska

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2022 roku w Kole

na rozprawie sprawy z powództwa małoletniego A. B. zastępowanego przez matkę O. S.

przeciwko M. B.

o alimenty

- I. Uchyła wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Kole z dnia 27 kwietnia 2022 roku w całości.
- II. Zasądza alimenty od pozwanego M. B. na rzecz małoletniego wnuka A. B. w kwocie po 800,00 zł (osiemset złotych) miesięcznie, płatne do rąk matki małoletniego O. S. do dnia 15 – go każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w terminie płatności, poczynając od dnia 27 września 2021 roku.
- III. Oddała powództwo w pozostałym zakresie.
- IV. Nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kole kwotę 600,00 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.
- V. Zasądza od pozwanego na rzecz małoletniego powoda kwotę 3.600,00 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia prawomocności wyroku.
- VI. Wyrokowi w punkcie II nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sędzia:

Agnieszka Pietruszka

Sygnatura akt III RC 219/21

UZASADNIENIE

ograniczone co do pkt II – VI wyroku z dnia 13 września 2022 r.

Działająca w imieniu małoletniego syna A. B. – jego matka O. S. – wniosła o zasądzenie od pozwanego M. B. na rzecz małoletniego alimentów w kwocie po 1.000 zł miesięcznie, począwszy od wniesienia pozwu. W uzasadnieniu podniosła, iż ojciec małoletniego nie ma możliwości płacenia alimentów, gdyż jest osobą całkowicie niezdolną do pracy i sam wymaga opieki. Sama jest osobą bezrobotną, zamieszkuje wraz z synem w mieszkaniu wynajmowanym przez matkę. Z uwagi na wiek dziecka nie może podjąć pracy zarobkowej. Próbowała zapisać syna do przedszkola, lecz nie jest to możliwe ze względu na brak miejsc. Jedynym świadczeniem jakie otrzymuje jest "500+". Matka powoda podała,

iż na miesięczny koszt jego utrzymania składają się: utrzymanie mieszkania – 400 zł (tj. 1/3 kosztów: najmu, energii, wody, gazu, ogrzewania), mleko – około 250 zł, pozostałe wyżywienie – około 250 zł, pieluchy – około 250 zł – 300 zł, środki pielęgnacyjne, środki czystości, kosmetyki – około 100 zł, ubrania – około 250 zł, leki, witaminy – około 50 zł, zabawki – około 100 zł, wypoczynek wakacyjny – około 100 zł, tj. łącznie około 1.750 zł – 1.800 zł. Pozwany jest kierowcą w transporcie międzynarodowym i osiąga zarobki w granicach 10.000 zł miesięcznie.

Wyrokiem zaocznym z dnia 10.05.2022 r. Sąd uwzględnił powództwo w całości.

W sprzeciwie od wyroku zaocznego pozwany M. B. wniósł o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu przyznał, że ojciec małoletniego - N. B. - w dniu 27.10.2020 r. uległ wypadkowi komunikacyjnemu. W jego następstwie doznał ciężkich obrażeń i nie wiadomo, czy będzie sprawny fizycznie i psychicznie. Pozwany podniósł także, iż matka małoletniego próbuje w całości przerzucić obowiązek alimentacyjny na dziadka powołując się, że jest osobą bezrobotną. Tymczasem ona również w świetle obowiązujących przepisów powinna ponosić koszty związane z utrzymaniem syna, tym bardziej, iż styczniu 2021 r. pracowała w restauracji (...). M. B. zaznaczył przy tym, że nie ma tak wysokich zarobków, jak wskazano w pozwie. Od marca 2022 r. zmienił pracę i został zatrudniony na okres próbny, a jego wynagrodzenie wynosi 3.610 zł brutto. Dodatkowo otrzymuje diety, lecz środki te przeznacza na swoje utrzymanie w czasie pracy. Jeśli wypracowuje premie to wszystkie środki przeznacza na wydatki rodziny i leczenie syna N.. Twierdzenia matki powoda o tym, że kierowcy zarabiają w granicach 10.000 zł są bezpodstawne. Pozwany poza synem N. ma czworo dzieci, z których dwoje uczących się w wieku 18 i 13 lat pozostaje jeszcze na jego utrzymaniu. Po wypadku syna N. pozwany zaciągnął kredyty na jego leczenie, albowiem koszt pobytu N. w Ośrodku wynosi średnio około 5.000 zł za 2 tygodnie. Do tego dochodzą koszty dodatkowych usług, wizyt lekarskich, zabiegów i leków. Koszty te są także pokrywane częściowo z ubezpieczenia, środków fundacji (...) (1% podatku), zbiórek publicznych. Pozwany wraz z żoną opłaca rachunki na dom: prąd – 150 zł miesięcznie, woda – około 200 zł miesięcznie, podatek od nieruchomości – 135 zł na rok, śmieci – 108 zł miesięcznie, telewizje i internet – 150 zł miesięcznie, cyfra plus – 20 zł, telefon – 200,35 zł, ogrzewanie (ekogroszek) – 2.500 zł na miesiąc w okresie zimowym. Żona pozwanego nie pracuje, pomaga N. w rehabilitacji. Zdaniem pozwanego, powód nie wykazał, aby pozostawał w niedostatku. Rachunki przedłożone przez jego matkę dotyczą wyrywkowo wybranych produktów i nie obrazują podstawowych wydatków małoletniego. Wynika z nich natomiast, że matka kupuje dziecku drogie, markowe produkty np. obuwie marki N. (...). Pozwany zakwestionował również, aby A. mając 3 lata potrzebował pieluch. Poza tym, zawyżony jest również według niego koszt mleka. M. B. zarzucił poza tym, że zasądzenie alimentów na powoda byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Przed wypadkiem syn pozwanego zamieszkiwał z powodem i jego matką, pracował i starał się stworzyć rodzinę. Od stycznia 2021 r. O. S. zaprzestała kontaktowania się z nim oraz z jego rodzicami. M. B. podniósł również, że małoletni powód nadal jest zameldowany w jego domu w G. i może uczęszczać do tutejszego przedszkola. Dodatkowo pozwany i jego żona mogliby pomagać w opiece nad wnukiem. Z ostrożności procesowej pozwany wskazał, że kwota alimentów zasądzonych od dziadka nie musi odpowiadać kwocie alimentów do jakich byłby zobowiązany ojciec dziecka.

Sąd ustalił co następuje :

Małoletni A. B. (ur. (...)) jest dzieckiem N. B. i O. S.. W chwili narodzin małoletniego jego matka uczęszczała do technikum żywienia, które ukończyła w 2019r. Rodzice A. po jego urodzeniu zamieszkiwali w różnych miejscach, z tym że z reguły musieli opuszczać lokale, gdyż nie uiszczali za nie opłat. W lipcu 2020 r. rodzice małoletniego wyjechali wspólnie zarobkowo do Niemiec, gdzie przebywali przez okres miesiąca. Podejmowali pracę przy pakowaniu odzieży. W tym czasie małoletnim zajmowała się matka O. B. B..

W dniu 27.10.2020 r. N. B. uległ wypadkowi. Rodzice małoletniego nie byli już wtedy razem. Dwa miesiące przed wypadkiem ojciec małoletniego podjął pracę jako kierowcy busa. Po wypadku O. S. przez dwa miesiące mieszkała w domu pozwanego. Kontakt z rodzicami N. B. utrzymywała do lutego 2021 r.

(dowód: częściowo zeznania świadka B. B. k.152v-153, odpis skrócony aktu urodzenia k.9, częściowo zeznania pozwanego k.154v-155, zeznania matki powoda k.154-154v)

A. B. ma ukończone 3 lata. Rozwija się w sposób prawidłowy. Na zakup wyżywienia dla syna przeznacza około 400 zł miesięcznie, w tym na mleko około 150 zł. Na odzież dla A. wydaje około 250 zł miesięcznie. Na witaminy i probiotyki średnio 70 zł. Z kolei na zabawki i atrakcje dla niego przeznacza około 150 zł. Ponadto, koszt zakupu kosmetyków i środków chemicznych dla małego wynosi około 150 zł. Małemu nie jest już pampersowany. W sierpniu br. przebywał na szpitalu z powodu zapalenia krtani. W zaleceniach poszpitalnych wskazano inhalacje i dlatego konieczny był zakup inhalatora, który kosztował 119,99 zł.

(dowód: częściowo zeznania świadka B. B. k.152v-153, faktury i rachunki k.15-26, faktura za inhalator k.148, karta informacyjna leczenia szpitalnego k.149-150, zeznania matki powoda k.154-154v)

W 2021 r. A. nie został przyjęty do Ż. Miejskiego w K. z powodu braku miejsc. Według stanu na dzień 31.08.2022 r. Przedszkole Miejskie nr 1 w K. ani Przedszkole Miejskie nr 5 w K. nie dysponowały wolnymi miejscami dla dzieci z rocznika 2019. Wolne miejsca były natomiast w Przedszkolu Gminny w G..

(dowód: zaświadczenie z dnia 21.09.2021 r. k.10, oświadczenie z dnia 13.05.2022 r. k.121, oświadczenie z dnia 31.08.2022 r. k.143, pismo z dnia 31.08.2022 r. k.144, zeznania matki powoda k.154-154v)

O. S. zamieszkuje wraz z synem w mieszkaniu wynajmowanym przez jej matkę B. B.. Opłaty za mieszkanie łącznie z czynszem w okresie letnim wynoszą 1.350 zł, a w okresie zimowym ulegają zwiększeniu o około 200 zł.

(dowód: częściowo zeznania świadka B. B. k.152v-153, oświadczenie k.11, umowa najmu wraz z aneksem k.12-13, faktura za energię elektryczną k.14, zeznania matki powoda k.154-154v)

O. S. nie pracuje i nie jest zarejestrowana w urzędzie pracy. Na syna pobiera świadczenie wychowawcze „500+”. W styczniu 2021 r. dwukrotnie podejmowała pracę w restauracji (...) 's w wymiarze po 10 godzin. Stawka godzinowa wynosiła 18 zł. W tym czasie w opiece nad synem pomagała jej babka małego ze strony ojca – I. B.. Od wypadku ojca małego, O. S. nie otrzymywała wsparcia finansowego od jego rodziny.

(dowód: częściowo zeznania świadków B. B. k.152v-153 oraz I. B. k.153-153v, zaświadczenie z dnia 30.08.2022 r. wraz z kartą świadczeń k.145-147, zeznania matki powoda k.154-154v)

B. B. od 9 lat pracuje za granicą. W ciągu roku wyjeżdża do pracy do Niemiec na okres czterech miesięcy, zaś jej zarobki wynoszą 2.100–2.200 euro „na rękę” miesięcznie. Córce na utrzymanie powoda przekazuje kwotę 1.100 zł, wzięła również dla niej telefon na abonament.

(dowód: częściowo zeznania świadka B. B. k.152v-153)

W kwietniu br. małego odwiedził pozwany i kupił dla niego zabawki. Deklarował chęć utrzymywania kontaktu z wnukiem i pomoc finansową.

(dowód: częściowo zeznania pozwanego k.154v-155, zeznania matki powoda k.154-154v)

Ojciec powoda N. B. ma 25 lat i posiada wykształcenie gimnazjalne. Po wypadku przez okres czterech miesięcy przebywał w szpitalu. Następnie został umieszczony w Ośrodku (...) i od tego momentu jego leczenie i rehabilitacja są odpłatne. Na początku 2022 r. N. B. przebywał (...) w B., a odpłatność za pobyt wyniosła : w styczniu 2.250 zł, zaś w lutym i marcu po 2.400 zł. Następnie przebywał na turnusach w Centrum Medycznym (...) w O.. Koszty pobytu wraz z dodatkową rehabilitacją wyniosły: w marcu – 4.640 zł, w kwietniu i maju – po 8.000 zł. Od lipca N. B. przebywa w klinice w B.. Koszty pobytu wynoszą 11.000 zł – 13.000 zł.

Rodzice N. B. ponosili opłaty za pobyt syna w placówkach leczniczych. Były także organizowane charytatywne zbiórki, które nie przyniosły znaczących środków finansowych. Z fundacji (...) została wypłacona kwota około 10.000 zł oraz środki z ubezpieczenia, przy czym postępowanie szkadowe nie zostało dotychczas zakończone. Niezależnie od tego,

rodzice N. B. opłacali transport karetką, koszty wizyt lekarskich, całodobową opiekę pielęgniarską. Pozwany zaciągnął pożyczkę, aby pokryć wydatki związane z leczeniem.

Stan zdrowia ojca małoletniego ulega poprawie, ale nadal wymaga on rehabilitacji. N. B. ma orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności i jest niezdolny do pracy. Ma przyznany zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 215 zł. I. B. co tydzień jeździ do syna, a dojazdy pochłaniają kwotę około 600 zł miesięcznie. Jeden lub dwa razy w miesiącu N. B. jest przywożony do domu na kilkudniowe pobyty.

(dowód: częściowo zeznania świadka I. B. k.153-153v, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 1.03.2021 r. k.33, karta wizyty z dnia 30.03.2022 r. k.88, wiadomość tekstowa k.113, kopie faktur i rachunków k.114-120, częściowo zeznania pozwanego k.154v-155)

M. B. pozostaje w związku małżeńskim z I. B.. Z małżeństwa mają pięcioro dzieci. . Najmłodszy synowie : K. (ur.(...)) oraz G. (ur.(...)), zamieszkują z rodzicami. K. w roku szkolnym 2021/2022 ukończył Branżową Szkołę I Stopnia w Zespole Szkół Centrum (...) w P., gdzie uczył się w zawodzie mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych. Na razie nie podjął decyzji o kontynuowaniu nauki. G. jest uczniem VII – ej klasy szkoły podstawowej.

(dowód: częściowo zeznania świadka I. B. k.153-153v, odpisy skrócone aktów urodzenia k.85-86, zaświadczenie z dnia 20.04.2022 r. k.87, częściowo zeznania pozwanego k.154v-155)

M. B. z zawodu jest elektromonterem, ale pracuje jako kierowca. W okresie od 10.06.2013 r. do 28.02.2022 r. był zatrudniony w firmie (...) A. R. jako kierowca/mechanik w ruchu międzynarodowym. Będąc zatrudnionym w tej firmie pozwany w 2021 r. osiągnął wynagrodzenie: w kwietniu – 2.851 zł brutto (2.363,96 zł netto) oraz diety w kwocie 2.756 zł, w maju – 2.851 zł brutto (2.400 zł netto plus diety w kwocie 2.508 zł, w czerwcu - 2.851 zł brutto (2.400 zł netto) plus diety w kwocie 6.070 zł, w lipcu - 2.851 zł brutto (2.400 zł netto) plus diety w kwocie 5.057 zł, w sierpniu - 2.851 zł brutto (2.400 zł netto) plus diety w kwocie 11.046 zł, we wrześniu - 2.851 zł brutto (2.400 zł netto) plus diety w kwocie 4.101 zł, w październiku - 2.851 zł brutto (2.400 zł netto), plus diety w kwocie 11.918 zł, w listopadzie - 2.851 zł brutto (2.400 zł netto) plus diety w kwocie 8.718 zł, w grudniu - 2.851 zł brutto (2.400 zł netto) plus diety w kwocie 5.633 zł, a w roku 2022 uzyskał wynagrodzenie: w styczniu – 3.061 zł brutto (2.400 zł netto) plus diety w kwocie 5.201 zł, w lutym – 3.061 zł brutto (2.400 zł netto) plus diety w kwocie 3.297 zł.

Z uwagi na rozwiązanie umowy o pracę, pozwanemu w marcu 2022 r. został wypłacony ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w łącznej kwocie 4.389,60 zł brutto (3.160,51 zł netto).

Od dnia 11.03.2022 r. pozwany jest zatrudniony w firmie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w T. P. jako kierowca międzynarodowy. Wynagrodzenie podstawowe wynosi 3.610 zł brutto. W 2022 r. pozwany otrzymał wynagrodzenie (obejmujące wynagrodzenie podstawowe i dodatkowe składniki wynagrodzenia): w marcu – 10.214,13 zł brutto (8.228,31 zł netto), w kwietniu – 13.201 zł brutto (10.125,81 zł netto), w maju – 13.710 zł brutto (10.656,58 zł netto), w czerwcu – 12.690 zł brutto (10.193,42 zł netto), w lipcu – 13.920 zł brutto (11.212,96 zł netto).

(dowód: częściowo zeznania świadka I. B. k.153-153v, kopia informacji PIT-11 za 2021r. k.90-93, umowa o pracę z dnia 11.03.2022 r. k.89, pismo z dnia 9.08.2022 r. k.134 i z dnia 11.08.2022 r. k.136, kopia świadectwa pracy k.138-139, częściowo zeznania pozwanego k.154v-155)

Pozwany spłaca pożyczkę zaciągniętą w (...) SA w kwocie 48.556,27 zł na okres 120 miesięcy, której miesięczna rata wynosi 641,70 zł. Termin płatności ostatniej raty przypada na luty 2032r. Ze środków finansowych pochodzących z w/w pożyczki pozwany spłacił zobowiązania wobec A. Banku w kwocie 25.440 zł. M. B. spłaca także pożyczkę zaciągniętą w (...) w kwocie 74.000 zł, której wypłata nastąpiła w dniu 16.09.2020 r. Miesięczna rata wynosi 1.224,90 zł, a termin płatności ostatniej raty przypada na wrzesień 2027 r. Pozwany ma również drugą pożyczkę zaciągniętą w (...) w kwocie 13.430,91 zł, której wypłata nastąpiła we wrześniu 2021 r. Miesięczna rata wynosi 227,48 zł, a termin płatności ostatniej raty przypada na sierpień 2028 r. M. B. spłaca raty za telefon komórkowy, przy czym wysokość jednej raty wynosi 25 zł, zaś płatność ostatniej z nich przypada na luty 2024 r.

(dowód: częściowo zeznania świadka I. B. k.153-153v, harmonogramy spłat k.94-97, k.99-102, potwierdzenie przyjęcia przelewu do realizacji z dnia 2.02.2022 r. k.98, faktury za telefon wraz z harmonogramem spłaty k.110-111, częściowo zeznania pozwanego k.154v-155)

W związku z utrzymaniem domu, pozwanego obciążają opłaty za energię elektryczną w kwocie około 300 zł za dwa miesiące, za wodę około 200 zł za dwa miesiące, za gazu około 88 zł miesięcznie, za odpady w kwocie 108 zł za dwa miesiące. Małżonkowie B. regulują również należności za podatek w kwocie 135 zł rocznie, abonament za telewizję, internet i telefon w łącznej kwocie ponad 360 zł. W okresie grzewczy potrzebują 6 – 7 ton opału.

(dowód: częściowo zeznania świadka I. B. k.153-153v, faktura za wodę k.103-104, decyzja z dnia 1.02.2022 r. k.105, pokwitowanie k.106, polecenia przelewu k.107-108, potwierdzenia doładowania energii k.109, faktura za węgiel k.112, częściowo zeznania pozwanego k.154v-155)

I. B. dotychczas była ubezpieczona przy mężu i pozostawała na jego utrzymaniu. Aktualnie odbywa staż w szkole w G.. Stypendium stażowe wynosi 1.570 zł.

(dowód: częściowo zeznania świadka I. B. k.153-153v)

Dziadkowie ojczyści nie mają kontaktu z A.. Na Boże Narodzenie kupili dla wnuka rowerek, lecz O. S. go nie zabrała.

(dowód: częściowo zeznania świadka I. B. k.153-153v, częściowo zeznania pozwanego k.154v-155)

W związku z wypadkiem jakiemu uległ N. B. ubezpieczyciel wypłacił dotychczas kwotę 375.575,61 zł. Nadto postanowieniem z dnia 12.09.2022 r. Sąd zezwolił I. B., będącej opiekunem prawnym N. B., na zawarcie pozasądowej ugody, zgodnie z którą ojciec powoda otrzyma kwotę 2.100.000 zł, z tym że do wypłaty po uwzględnieniu kwoty już wypłaconej przypadnie mu kwota 1.724.424,39 zł.

(okoliczności znane Sądowi z urzędu)

Jako częściowo wiarygodne Sąd ocenił zeznania świadka B. B.. Sąd nie dał wiary świadkowi, aby koszty utrzymania małoletniego wynosiły 1.600 zł – 1.700 zł miesięcznie, przy czym należy zauważyć, iż świadek podając te kwoty uwzględnił 1/3 część kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania co należy uznać za nieuzasadnione. Poza tym wskazywany poziom kosztów utrzymania A. pozostaje w sprzeczności z zasadami doświadczenia życiowego i nie znajduje pokrycia w pozostałym zebranych w sprawie materiale dowodowym.

Za polegające częściowo na prawdzie Sąd uznał zeznania świadka I. B.. Sąd nie dał wiary świadkowi, iż nie posiada ona wiedzy odnośnie wysokości zarobków pozwanego jak również odnośnie wysokości otrzymanej dotychczas przez N. B. kwoty z ubezpieczenia. W tym zakresie zeznania świadka nie były szczere i można było odnosi wrażenie, iż świadek celowo unikała jednoznacznych wypowiedzi, aby sytuacja finansowa pozwanego nie wypadła zbyt dobrze. Poza tym, Sąd nie dał wiary zeznaniom I. B. co do podawanej przez nią wysokości opłat za wodę i odpady, albowiem co innego wynika z przedłożonych wraz ze sprzeciwem od wyroku zaocznego dokumentów.

Sąd dał wiarę zeznaniom matki powoda O. S., albowiem były szczere, logiczne i rzeczowe.

Za częściowo wiarygodne Sąd uznał zeznania M. B.. W szczególności Sąd nie dał wiary iż pozwany że nie ma wiedzy odnośnie kwot wypłaconych z ubezpieczenia w związku z wypadkiem syna N.. Nie można też uznać za wiarygodnych zeznań, że koszty turnusów rehabilitacyjnych wynoszą około 30.000 zł miesięcznie, gdyż nie znajduje to potwierdzenia w przedłożonych dokumentach.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 kpc Sąd pominął wnioski dowodowe zawarte w piśmie z dnia 7.09.2022 r. albowiem zmierzały jedynie do przedłużenia postępowania, a matka powoda mogła wystąpić z tym wnioskami już na wcześniejszym etapie sprawy, tym bardziej iż jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika. Ponadto

szereg okoliczności wskazanych w tych wnioskach był znany Sądowi z urzędu, w związku z rozpoznawaniem wniosku o zezwolenie na zawarcie ugody o odszkodowanie i zadośćuczynienie dla N. B..

Sąd zważył co następuje :

Małoletni powód A. B. wniósł o ustalenie alimentów od pozwanego M. B.- swojego dziadka. Podstawę materialnoprawną tego roszczenia stanowią przepisy art. 128 kro, art.129 § 1 kro oraz art. 132 kro. W myśl art. 128 kro, obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Pokrewieństwo oznacza istnienie stosunku opartego na pochodzeniu od wspólnego przodka. Wobec tego, że małoletni powód i pozwany są krewnymi, istnieje podstawa do dochodzenia przez niego środków utrzymania od pozwanego.

W świetle obowiązujących przepisów brak jest dowolności w dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych. Zgodnie bowiem z art. 129 § 1 kro, obowiązek alimentacyjny obciąża zstępnych przed wstępnymi, a wstępnych przed rodzeństwem; jeżeli jest kilku zstępnych lub wstępnych – obciąża bliższych stopniem przed dalszymi. W myśl więc tego przepisu oczywistym jest, że obowiązek utrzymania i wychowania dziecka spoczywa przede wszystkim na rodzicach, którzy podobnie jak dziadek należą do grupy wstępnych, lecz łączy ich z powodem bliższy stopień pokrewieństwa. Odnosi to również ten skutek, że jeżeli jedno z rodziców nie spełnia obowiązku alimentacyjnego wobec dziecka, obowiązek ponoszenia ciężarów związanych z jego utrzymaniem i wychowaniem spoczywa w zasadzie w całości na drugim z rodziców. Dopiero gdy zostanie ustalone, że rodzic ten nie jest w stanie w całości czy w części sprostać swoim obowiązkom względem dziecka, w grę wchodzi obowiązek subsydiarny. Stosownie do treści art. 132 kro, obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje zatem dopiero wtedy, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności, albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami. Zarazem, możliwość zasądzenia świadczeń alimentacyjnych od innych krewnych aniżeli rodzice zaistnieje wtedy, gdy wykazane zostanie, że dziecko znajduje się w niedostatku (art. 133 § 2 kro).

W realiach przedmiotowej sprawy powództwo małoletniego powoda zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

W świetle poczynionych ustaleń, niewątpliwie ojciec małoletniego powoda nie jest w stanie wypełniać obowiązku alimentacyjnego względem syna. N. B. w październiku 2020 r. uległ wypadkowi i w dalszym ciągu boryka się z jego ciężkimi konsekwencjami, które uniemożliwiają mu samodzielne funkcjonowanie jak również utrzymanie, skoro otrzymuje jedynie zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 215 zł. N. B. posiada poza tym orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności i jest uznany za całkowicie niezdolnego do pracy. Sądowi z urzędu wiadomym jest także, że ojciec małoletniego został całkowicie ubezwłasnowolniony z powodu głębokiego wtórnego obniżenia sprawności intelektualnej.

Zdaniem Sądu, matka małoletniego O. S. nie jest w stanie samodzielnie sprostać obowiązkowi alimentacyjnemu. Nie wykonuje ona bowiem pracy zarobkowej, zajmując się wychowaniem syna, na którego otrzymuje świadczenie wychowawcze tzw. "500+". Funkcjonuje na przyzwoitym poziomie jedynie dlatego, iż korzysta z pomocy finansowej swojej matki, która wynajmuje i opłaca mieszkanie, z którego korzysta jej córka i wnuk. Gdyby nie ta pomoc, małoletni pozostawałby w niedostatku. Na gruncie niniejszej sprawy zasadnym jest zatem przyjęcie, iż O. S., sprawując pieczę nad dzieckiem, realizuje obowiązek alimentacyjny względem syna poprzez osobiste starania o jego utrzymanie i wychowanie (art.135 § 2 kro).

Wbrew zarzutom pozwanego nie sposób uznać, aby matka małoletniego mogła podjąć pracę chociażby w niepełnym wymiarze czasu, gdyby A. przebywał w przedszkolu. Przede wszystkim należy zauważyć, iż O. S. nie ma możliwości zapisania syna do przedszkola, skoro przedszkola miejskie na terenie K. nie posiadają wolnych miejsc dla dzieci z jego rocznika. Ewentualne uczęszczania małoletniego do przedszkola w G., wiązałyby się natomiast z dowożeniem dziecka do sąsiedniej miejscowości. Nawet gdyby jednak założyć, że matka małoletniego podjęłaby pracę na część etatu, to i tak nie byłaby w stanie sama ponieść wszystkich kosztów związanych z jego utrzymaniem. W dalszym ciągu musiałaby więc korzystać z pomocy swojej matki. Trudno również oczekiwać, aby B. B. sprawowała codzienną opiekę

nad wnukiem, umożliwiając córce podjęcie pracy, skoro sama jest osobą aktywną zawodowo. Zarazem nie sposób uznać za wiarygodne deklaracji I. B. co do możliwości zajęcia się wnukiem, gdyby O. S. podjęła pracę. Wprawdzie babka powoda pomogła O. S. w opiece nad A., ale były to sytuacje sporadyczne, a nadto aktualnie I. B. sama odbywa staż oraz uczestniczy w rehabilitacji syna.

Małoletni A. ma obecnie ukończone 3,5 roku. W związku z wiekiem, a co za tym idzie i stopniem rozwoju do usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda zaliczają się wydatki związane z codziennym utrzymaniem, tj. wyżywieniem, zakupem odzieży, obuwiu, środków higienicznych i kosmetycznych oraz zabawek i środków wzmacniających odporność. Określenie wysokości świadczeń alimentacyjnych, uwarunkowanych kosztami utrzymania (wyżywienie, mieszkanie, odzież, leczenie) i wychowania, w odniesieniu do dzieci (pielęgnacja, opieka, dbałość o fizyczny i intelektualny rozwój) jest domeną ustaleń na podstawie dowodów ale uwzględniającą także zasady doświadczenia życiowego (Orz. SN z 29.11.1949 r. Wa.C 167/49, NP. 1951, nr 2 s.52). Matka małoletniego nie musi zatem dokładnie wykazywać co miesięcznych kosztów utrzymania syna. W świetle natomiast powołanych zasad, zdaniem Sądu, za przeszacowane należy uznać koszty utrzymania małoletniego wskazane w uzasadnieniu pozwu na poziomie 1.750 – 1.800 zł miesięcznie. Nieuprawnionym jest w szczególności wyliczanie kosztów utrzymania mieszkania przypadających na powoda w analogiczny sposób jak w odniesieniu do osób dorosłych. W konsekwencji Sąd uznał, iż usprawiedliwione potrzeby małoletniego wynoszą 1.100 zł – 1.200 zł miesięcznie, tym bardziej iż utrzymanie powoda nie obejmuje żadnych ponad standardowych wydatków.

Wysokość świadczeń alimentacyjnych zależy również, jak zaznaczono powyżej, od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Pozwany M. B. posiada wieloletnie doświadczenie jako kierowca zawodowy. Aktualnie jest zatrudniony w firmie (...) Sp. z o.o. Z tytułu zatrudnienia otrzymuje wynagrodzenie podstawowe w kwocie 3.610 zł brutto miesięcznie, a ponadto diety, których wysokość jest zróżnicowana i wyniosła: w marcu – 6.604,13 zł brutto, w kwietniu – 9.591 zł brutto, w maju – 10.100 zł brutto, w czerwcu – 9.350 zł brutto oraz w lipcu – 10.310 zł brutto. Zarobki pozwanego (płaca podstawowa + diety) w ujęciu miesięcznym wynoszą zatem średnio 10.083,42 zł netto (z okresu 5 miesięcy, tj. od marca do lipca 2022 r., vide: pismo z dnia 11.08.2022 r. k.136). Wysokość dochodów pozwanego kształtowana jest więc przede wszystkim przez otrzymywane przez niego diety, co jest sytuacją powszechną wśród kierowców zawodowych pracujących w transporcie międzynarodowym, którzy traktują diety jako swoje wynagrodzenie. Sąd nie dał zatem wiary twierdzeniom M. B., iż diety w całości wydatkuje na swoje utrzymanie w trakcie pracy, jak również że pracodawca nie zwraca mu kosztów noclegu poza samochodem, albowiem jest to jego obowiązkiem, którego źródło stanowi chociażby art. 77⁵ kp.

Pozwany zwracał uwagę, że alimenty na rzecz powoda spowodowałyby niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb jego rodziny i uniemożliwiłyby leczenie syna N.. Ustalając zakres obowiązku alimentacyjnego, Sąd jest obowiązany uwzględnić inne zobowiązania alimentacyjne zobowiązanego, dla zachowania równowagi między wszystkimi uprawnionymi (t.5 do art. 135 kro „Kodeks rodzinny i opiekuńczy z komentarzem” pod redakcją Janusza Pietrzykowskiego. Wydawnictwo Prawnicze 1993). W konsekwencji także i w niniejszym przypadku Sąd wziął pod uwagę obowiązki alimentacyjne względem pełnoletniego K. oraz małoletniego G. (przy czym w stosunku do K. dalsze istnienie tego obowiązku nie jest jednoznaczne skoro ukończył on już szkołę branżową). Przy uwzględnieniu możliwości zarobkowych pozwanego, w ocenie Sądu, jest on mimo to w stanie łożyć alimenty na małoletniego wnuka w kwocie po 800 zł.

Pozwany podnosił również, iż ustalenie obowiązku alimentacyjnego na rzecz powoda jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Taka argumentacja, w ocenie Sądu, jest zupełnie niezrozumiała, skoro wszelkie tego rodzaju zasady nakazują wspieranie osób małoletnich, słabszych. Powoływanie się na zasady współżycia społecznego nie uzasadnia również postawa matki małoletniego, której zarzuca się utrudnianie pozwanemu i jego żonie, kontaktów z wnukiem. Żaden z obowiązujących przepisów nie uzależnia bowiem istnienia obowiązku alimentacyjnego od tego czy są realizowane kontakty z osobą zobowiązaną do ich płacenia czy też nie.

Pozwany zwracał również uwagę, że posiada zobowiązania finansowe w postaci pożyczek. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 12.11.1976 r. w sprawie III CRN 236/76 (Lex nr 7875) zadłużenie

bankowe zobowiązanego do alimentacji nie może powodować ograniczenia należnych uprawnionemu środków utrzymania. Osoba, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, musi bowiem się z tym liczyć przy podejmowaniu wydatków i ich wysokość planować stosownie do posiadanych możliwości z uwzględnieniem wspomnianego obowiązku alimentacyjnego. Pamiętać jednak należy, iż w chwili zawierania umów pożyczkowych, pozwany nie mógł przypuszczać, że będzie obciążony obowiązkiem alimentacyjnym względem wnuka. Taką świadomość posiadał natomiast już w chwili zawierania umowy z (...) SA. Zdaniem Sądu, przy obecnych zarobkach, mając nawet na utrzymaniu rodzinę, pozwany jest w stanie wywiązywać się z w/w zobowiązań.

Pozwany podnosił również, iż ponosi koszty związane z rehabilitacją i leczeniem syna N.. Jak wynika z poczynionych ustaleń w początkowym okresie jaki minął od wypadku, pozwany rzeczywiście ponosi takie wydatki, ale z upływem czasu sytuacja uległa zmianie. Jak bowiem wiadomo ubezpieczyciel w związku z wypadkiem wypłacił już kwotę ponad 370 tys. zł., a nadto I. B., w imieniu syna zamierza zawrzeć ugodę na kwotę 2,1 mln zł, co będzie skutkowało wypłaceniem dodatkowo kwoty 1.724.424,39 zł. Ustalono odszkodowanie odciąży zatem finansowo pozwanego, jak również pozwoli spłacić kredyty wzięte na leczenie.

Należy również podkreślić, iż ustalając alimenty od pozwanego, Sąd nie stwierdza, iż tylko M. B. ma obowiązek alimentacyjny względem wnuka. W świetle zebranego materiału dowodowego, należy przyjąć, iż obowiązek alimentacyjny obciąża również babkę B. B., przy czym ona realizuje swój obowiązek dobrowolnie, udostępniając córce i wnukowi wynajmowane mieszkanie. Jednocześnie zakres obowiązku B. B., skoro uzyskuje o wiele niższe dochody niż pozwany, kształtuje się na poziomie 300-400 zł miesięcznie, skoro pełne koszty utrzymania A. wynoszą według Sądu 1.100-1.200 zł miesięcznie. W odniesieniu do babki I. B. należy uznać, iż nie jest ona w stanie partycypować w kosztach utrzymania małoletniego, skoro dotychczas pozostawała na utrzymaniu męża, a obecnie jedynie okresowo uzyskuje dochody w związku z odbywaniem stażu.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie cytowanych przepisów, orzeczono jak w pkt II i III wyroku.

W pkt IV wyroku Sąd, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 kpc, nakazał ściągnąć od pozwanego kwotę 600 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, na które złożyła się opłata od pozwu, skoro powództwo zostało uwzględnione w 80 % (pełna opłata w kwocie 750 zł x 80%).

W pkt V wyroku Sąd, w oparciu o art. 100 kpc w zw. z § 4 ust. 4 w zw. z § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015.1800 z późn. zm.), zasądził od pozwanego część kosztów zastępstwa adwokackiego także uwzględniając, że małoletni powód "wygrał" sprawę w 80% (na pełne koszty zastępstwa złożyła się bowiem podstawowa stawka – 3.600 zł oraz kwota należna za postępowanie zażaleniowe – 900 zł czyli łącznie 4.500 zł).

Rygor natychmiastowej wykonalności orzeczono zgodnie z art. 333 § 1 pkt 1 kpc.

Sędzia

Agnieszka Pietruszka